

สภาพอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงแรมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกัน โรคโควิด-19 ของพนักงานโรงแรม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย

The environmental health conditions and factors associated with preventive behaviors of Covid-19 disease by hotel staff in Chiang Khan District, Loei province

สินชัย ขุนทอง^{1*} วรางคณา สังสิทธิสวัสดิ์¹ สุทิน ชนະบุญ²
Sinjai Khunthong^{1*} Warangkana Sungsitthisawad¹ Sutin Chanabun²

*Corresponding author: sinjaikhunthong@gmail.com

(Received: August 1, 2022; Revised: September 12, 2022; Accepted: September 20, 2022)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงวิเคราะห์ภาคตัดขวาง มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินสภาพอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงแรมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด-19 (โควิด-19) ของพนักงานผู้ปฏิบัติงานในโรงแรม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย เก็บข้อมูลด้วยแบบสำรวจสภาพอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงแรมจำนวน 20 แห่ง และแบบสัมภาษณ์ในพนักงานผู้ปฏิบัติงานในโรงแรมจำนวน 80 คน ระหว่างเดือนเมษายน-พฤษภาคม พ.ศ. 2565 วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาความสัมพันธ์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ผลการศึกษา พบว่า โรงแรมเกือบทุกแห่งมีสภาพอนามัยสิ่งแวดล้อมถูกสุขลักษณะ แต่ยังมีบางแห่งที่ไม่ถูกสุขลักษณะในด้านสุขาภิบาลอาหารและน้ำดื่ม น้ำใช้ โดยร้อยละ 40.00 ให้บริการอาหารสำเร็จรูปที่พร้อมรับประทานไม่แยกเฉพาะบุคคล ไม่ใช้ภาชนะและอุปกรณ์สัมผัสอาหารแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง ห้องครัวไม่แยกเป็นสัดส่วน ที่พักรวมไม่ป้องกันสัตว์พาหะนำโรค สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด-19 พบว่า ความรู้ในการป้องกันโรคโควิด-19 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับเจตคติการป้องกันโรคโควิด-19 ($r=0.45$, $p\text{-value}=0.001$) และมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูงกับพฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด-19 ($r = 0.75$, $p\text{-value}=0.001$) แต่เจตคติการป้องกันโรคโควิด-19 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างต่ำกับพฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด-19 ($r=0.35$, $p\text{-value}=0.001$) ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินโครงการที่เน้นให้พนักงานผู้ปฏิบัติงานโรงแรมมีความตระหนักต่อมาตรการด้านสุขาภิบาลอาหารให้สามารถป้องกันโรคติดเชื้อโควิด-19 และโรคติดต่ออื่นได้

คำสำคัญ: สภาพอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงแรม พนักงานผู้ปฏิบัติงานในโรงแรม การป้องกันโรคโควิด-19

¹คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

¹Faculty of Public Health, Khon Kean University

²วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น

²Sirindhorn College of Public Health Khon Kean

Abstract

This study is a cross-sectional analytical study aimed at assessing the environmental health conditions and factors associated with preventive behaviors from Coronavirus disease 2019 (Covid-19) by hotel staff in Chiang Khan District, Loei province. Data collection was done with a survey of the environmental health conditions at 20 hotels of two-story size and interviews with 80 staff members. Data were collected during July and August 2021 and analyzed using statistics with percentage, mean, and standard deviation, including Pearson's correlation coefficient of statistical significance at .05 level. The study results showed that almost all hotels had sanitary environmental health conditions, but there are still some places that are unhygienic in terms of sanitation of food and drinking water, at 40.00 percent. For example, ready-to-eat food was not separated individually, workers did not use disposable food handling equipment and utensils, the kitchen was not separated, and garbage shelters did not prevent disease-carrying animals. For factors related to COVID-19 prevention behaviors, knowledge about preventing the disease was found positively associated at a moderate level with the attitude towards the prevention ($r=0.45$, $p\text{-value}=0.001$), also positively with the preventive behaviors at a rather high level ($r=0.75$, $p\text{-value}=0.001$). However, the attitude towards pandemic prevention was positive with preventive behaviors at a rather low level ($r=0.35$, $p\text{-value}=0.001$). Therefore, the concerned agencies should implement the projects stressing the hotel staff to realize the preventive measures of food sanitation in terms of being able to prevent Covid-19 and other contagious diseases.

Keywords: Environmental health conditions; Hotel staff; Covid-19 prevention

1. บทนำ

สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโควิด-19 (COVID-19) ยังคงแพร่ระบาดไปทั่วโลก องค์การอนามัยโลก ได้ประกาศให้การระบาดนี้เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ มีการกลายพันธุ์ของไวรัสในหลากหลายสายพันธุ์ แพร่เชื้อง่าย และหลบเลี่ยงภูมิคุ้มกันได้ดี⁽¹⁾ ประเทศไทยเกิดการระบาดของโรคโควิด-19 หลายพื้นที่ ณ วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2564 มีผู้ป่วยติดเชื้อสะสมจำนวน 1,571,926 ราย และเสียชีวิตจำนวน 16,369 ราย ข้อมูลศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จังหวัดเลยเป็นพื้นที่ควบคุมสูงสุดพบผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สะสมจำนวน 2,959 ราย และเสียชีวิตจำนวน 22 ราย อำเภอเชียงคานพบผู้ป่วยโรคติดเชื้อโควิดสะสม 256 ราย เสียชีวิต 6 ราย กรมอนามัยพบว่าผู้ติดเชื้อไวรัสโควิด-19 มีความเชื่อมโยงกับสถานที่ หรืออยู่ในพื้นที่ที่เป็นอาคารปิด มีการระบายอากาศไม่เหมาะสม มีความแออัด ระยะเวลาอยู่ในสถานที่นั้นเป็นเวลานาน และไม่มีการป้องกันส่วนบุคคล⁽²⁾ โดยเฉพาะสถานประกอบกิจการโรงแรม ซึ่งมีผู้พักหลากหลาย อาจมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อได้ หากผู้ประกอบการและพนักงานผู้ปฏิบัติงานขาดการจัดการและการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อที่เพียงพอ

จังหวัดเลยเป็นจังหวัดแห่งการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เป็นที่นิยมในนักท่องเที่ยว ซึ่งในปีพ.ศ. 2562 มีผู้ใช้บริการโรงแรมจำนวน 1,262,187 ราย ปีพ.ศ. 2563 จำนวน 47,648 ราย และปีพ.ศ. 2564 จำนวน 2,431 ราย จากสถิติ⁽³⁾ การเข้าพักที่ลดลงอาจแสดงให้เห็นถึงความไม่มั่นใจด้านความปลอดภัยและแนวทางการป้องกันโรคโควิด-19 ในโรงแรม สถานประกอบกิจการที่พักชั่วคราวในจังหวัดเลยที่ขึ้นทะเบียนเป็นโรงแรม ในปีพ.ศ. 2563 มีจำนวนทั้งหมด 1,580 แห่ง ในส่วนนี้เป็นโรงแรมในเขตอำเภอเชียงคานจำนวน 250 แห่ง ซึ่งอำเภอนี้ได้รับรางวัลเมืองท่องเที่ยวที่ยั่งยืนโลก Top 100 destination⁽⁴⁾ เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เชิงเกษตรกรรม และวัฒนธรรม ประเพณี มีความสงบของวิถีชีวิตท้องถิ่นชนบทออร์แกนิก ความงดงามของทัศนียภาพที่อยู่ติดกับแม่น้ำโขง ซึ่งตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2564 เป็นต้นมา เชียงคาน Sandbox ได้ยกระดับการท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากล ภายใต้มาตรการ Universal Prevention และ Covid Free Setting ทำให้ได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่อง แต่มาตรการดังกล่าวเน้นควบคุมในกลุ่มเป้าหมายที่เป็นโรงแรมขนาดใหญ่ ซึ่งในอำเภอนี้มีโรงแรมขนาดใหญ่เพียงไม่กี่แห่ง ส่วนใหญ่เป็นโรงแรมขนาดเล็กลักษณะกึ่งโฮมสเตย์ ซึ่งดัดแปลงจากอาคารหรืออาคารพาณิชย์มาประกอบธุรกิจโรงแรม จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าอำเภอเชียงคานยังไม่มีข้อมูลสภาพอนามัยสิ่งแวดล้อมในการป้องกันโรคติดต่อในโรงแรมขนาดเล็กมาก่อน ดังนั้นการวิจัยนี้จึงประเมินสภาพอนามัยสิ่งแวดล้อมและพฤติกรรมในการป้องกันโรคโควิด-19 ของพนักงานผู้ปฏิบัติงานในโรงแรม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย เพื่อเป็นแนวทางวางแผนส่งเสริมพัฒนาการจัดการ

อนามัยสิ่งแวดล้อม ให้เกิดความมั่นใจในความปลอดภัย ปลอดภัยต่อผู้รับบริการ ผู้พัก ผู้ประกอบการและพนักงานผู้ปฏิบัติงานในโรงแรม และไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมของชุมชนโดยรอบ

2. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการการวิจัยเชิงวิเคราะห์ภาคตัดขวาง (Cross – sectional analytical study) ทำการเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2565 ถึง 31 พฤษภาคม 2565

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ศึกษาประกอบไปด้วย

1.โรงแรมขนาดไม่เกินสองชั้นที่มีจำนวนห้องพักในอาคารหลังเดียวกันไม่เกิน 10 ห้อง ตามมาตรฐานความปลอดภัยในธุรกิจโรงแรมขนาดเล็ก⁽⁵⁾ และให้บริการอาหารเช้า ตั้งอยู่ย่านใจกลางเมืองแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ระหว่างซอย 0 จนถึงซอย 23 เป็นโรงแรมที่อยู่ในบริเวณถนนคนเดิน มีนักท่องเที่ยวและโรงแรมที่พักหนาแน่น จำนวนทั้งหมด 20 แห่ง

2.พนักงานที่ปฏิบัติงานในโรงแรมนั้นแห่งละ 4 คน ประกอบด้วย เจ้าของหรือผู้จัดการ ตัวแทนพนักงานต้อนรับ พนักงานทำความสะอาด พนักงานที่สัมผัสอาหารหรือปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับอาหารและน้ำดื่ม รวมจำนวน 80 คน

กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มีคุณสมบัติตามเกณฑ์คัดเข้า (Inclusion criteria) คือ พนักงานที่ปฏิบัติงานในโรงแรมมากกว่า 1 ปี และมีอายุระหว่าง 18 ถึง 60 ปีบริบูรณ์ สามารถฟัง และเข้าใจภาษาไทยได้ ไม่มีปัญหาการรับรู้ สำหรับเกณฑ์การคัดออกของกลุ่มตัวอย่าง (Exclusion criteria) คือ พนักงานที่ปฏิบัติงานในโรงแรมนั้นตอบแบบสัมภาษณ์ไม่ครบตามที่แบบสัมภาษณ์กำหนดไว้

เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ประกอบด้วย 5 ส่วน ดังนี้

1. สภาพการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในการป้องกันโรคโควิด-19 ดัดแปลงจากแบบประเมินมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัยในสถานประกอบการ (SHA)⁽⁶⁾ เป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบและแบบปลายเปิดจำนวน 28 ข้อ

2. ข้อคำถามลักษณะส่วนบุคคล เป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบและแบบปลายเปิดจำนวน 11 ข้อ

3.ความรู้ในการป้องกันโรคโควิด-19 เป็นแบบเลือกตอบ คือ ถูกต้อง ตอบผิด และไม่ทราบ จำนวน 17 ข้อ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดและไม่ทราบให้ 0 คะแนน นำคะแนนที่ได้มากำหนดช่วงคะแนนเฉลี่ยเพื่อใช้ในการแปลความโดยใช้สูตรภาคพื้น⁽⁷⁾ แปลผลความรู้เป็นสามระดับคือ ระดับความรู้สูงช่วงคะแนนระหว่าง 13 ถึง 17 คะแนน (ร้อยละ 80 ขึ้นไป) ระดับปานกลางช่วงคะแนนระหว่าง 10 ถึง 12 คะแนน (ร้อยละ 60–79) และระดับต่ำช่วงคะแนนระหว่าง 0 ถึง 9 คะแนน (ต่ำกว่าร้อยละ 60)

4.เจตคติการป้องกันโรคโควิด-19 เป็นแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือกได้แก่ ไม่เห็นด้วย ไม่แน่ใจ และเห็นด้วย จำนวน 15 ข้อ เจตคติเชิงบวกไม่เห็นด้วยให้ 1 คะแนน ไม่แน่ใจให้ 2 คะแนน และเห็นด้วยให้ 3 คะแนน นำคะแนนที่ได้มากำหนดช่วงคะแนนเฉลี่ยเพื่อใช้ในการแปลความโดยใช้สูตรภาคพื้น⁽⁷⁾ สำหรับเจตคติเชิงลบได้คะแนนตรงข้ามกัน แปลผลภาพรวมของเจตคติเป็นสามระดับคือ เจตคติระดับสูงคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.34 ถึง 3.00 คะแนน ระดับปานกลางคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.67 ถึง 2.33 คะแนน และระดับต่ำคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 ถึง 1.66 คะแนน

5.พฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคโควิด-19 เป็นแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก ได้แก่ ไม่เคยปฏิบัติ ปฏิบัติบางครั้ง และปฏิบัติเป็นประจำจำนวน 15 ข้อ ไม่เคยปฏิบัติให้ 1 คะแนน ปฏิบัติบางครั้งให้ 2 คะแนน และปฏิบัติเป็นประจำให้ 3 คะแนน นำคะแนนที่ได้มากำหนดช่วงคะแนนเฉลี่ยเพื่อใช้ในการแปลความโดยใช้สูตรภาคพื้น⁽⁷⁾ แปลผลภาพรวมของพฤติกรรมเป็นสามระดับคือ ระดับมาก คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.34 ถึง 3.00 คะแนน ระดับปานกลางคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.67 ถึง 2.33 คะแนน และระดับต่ำ คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 ถึง 1.66 คะแนน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ตรวจสอบความตรง (validity) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้ค่า IOC ของแบบสัมภาษณ์ ระหว่าง 0.67-1.00 แล้วนำไปทดสอบกับพนักงานโรงแรมที่อำเภอเมือง จังหวัดเลย จำนวน 30 คน วิเคราะห์ความเที่ยงของความรู้ในการป้องกันโรคโควิด-19 โดยใช้สถิติคูเคอร์ริชาร์ดสัน (KR-20) ได้ค่าเท่ากับ 0.71 และได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ของเจตคติการป้องกันโรคโควิด-19 และพฤติกรรมกรรมการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เท่ากับ 0.92 และ 0.87 ตามลำดับ

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือจากคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ถึงนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลเชียงคาน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขออนุญาตดำเนินการวิจัย ติดต่อประสานงานขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลกับเจ้าของและพนักงานผู้ปฏิบัติงานในโรงแรม เมื่อผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบจำนวนแบบสัมภาษณ์และความสมบูรณ์ครบถ้วนก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป STATA 10 ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกำหนดค่าระดับความสัมพันธ์จากค่า r ดังนี้⁽⁸⁾

ระหว่าง 0.01-0.20 หมายถึง ระดับต่ำมาก

ระหว่าง 0.21-0.40 หมายถึง ระดับต่ำ

ระหว่าง 0.41 -0.60 หมายถึง ระดับปานกลาง

ระหว่าง 0.61 -0.80 หมายถึง ระดับสูง

มากกว่า 0.80 ขึ้นไป หมายถึง ระดับสูงมาก

จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ การวิจัยนี้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยยึดหลักเกณฑ์ตามคำประกาศของเฮลซิงกิ (Declaration of Helsinki) และแนวทางการปฏิบัติการวิจัยทางคลินิกที่ดี (ICH GCP) เอกสารรับรองหมายเลข HE652031 ลำดับที่ 4.3.01 7/2565 รับรองเมื่อวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2565

3. ผลการวิจัย

สภาพอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงแรม โรงแรมทุกแห่งเป็นอาคารสองชั้น ให้บริการห้องพักจำนวนห้องระหว่าง 5 ถึง 8 ห้องร้อยละ 45.00 บริการอาหารเช้าภายในโรงแรมร้อยละ 60.00 บางแห่งให้คูปองอาหารเช้าสำหรับรับประทานที่ร้านอาหารของเครือข่าย จุดลงทะเบียนและต้อนรับลูกค้าของโรงแรมทุกแห่ง(ร้อยละ 100) ระบายอากาศโดยวิธีธรรมชาติสำหรับห้องพักทุกแห่ง(ร้อยละ 100) มีเครื่องปรับอากาศจำนวนห้องพักส่วนใหญ่ มีโรงแรมเพียง 3 แห่งที่พนักงานทำความสะอาดและเก็บรวบรวมมูลฝอยไม่สวมใส่ชุดปกปิดในขณะที่ปฏิบัติงาน ไม่มีที่พักลมมูลฝอยที่จัดไว้เฉพาะทำให้ยุ่งยากต่อการจัดเก็บของเทศบาล ห้องส้วมบางห้องไม่มีหน้าต่างหรือพัดลมดูดอากาศ ห้องครัวไม่แยกเป็นสัดส่วน การให้บริการอาหารเช้ารูปที่พร้อมรับประทานไม่แยกเฉพาะบุคคล รวมถึงไม่เว้นระยะห่างระหว่างโต๊ะและเก้าอี้ขณะรับประทานอาหารเช้า แต่โดยภาพรวมทุกแห่งมีการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงแรมเพื่อเฝ้าระวังและป้องกันโรคโควิด-19 รายละเอียดเพิ่มเติมดังแสดงในตารางที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของพนักงานผู้ปฏิบัติงานในโรงแรม ส่วนใหญ่ให้สัมภาษณ์เป็นเพศหญิงร้อยละ 80 มีอายุระหว่าง 31 ถึง 40 ปีร้อยละ 37.50 (อายุเฉลี่ย 40.88 ± 9.28 ปี อายุมากที่สุด 59 ปีและอายุน้อยที่สุด 21 ปี) สถานภาพสมรสแล้วร้อยละ 43.75 สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส.ร้อยละ 46.25 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 5,000 ถึง 10,000 บาทร้อยละ 60.00 รายได้ต่อเดือนเฉลี่ย $10,897.50 \pm 2,686.35$ บาท (มากที่สุด 18,000 บาท และน้อยที่สุด 7,000 บาท) มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 1 ถึง 3 ปีร้อยละ 38.75 อายุงานเฉลี่ย 4.78 ± 2.99 ปี (มากที่สุด 15 ปีและน้อยที่สุด 1 ปี) ภาวะสุขภาพของพนักงานส่วนใหญ่ไม่มีโรคประจำตัวร้อยละ 65.00 ไม่เคยป่วยด้วยโรคโควิด-19 ร้อยละ 66.25 ได้รับความรู้ป้องกันโรคโควิด-19 จำนวน 2 เข็มร้อยละ 60.00 ได้รับความรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคโควิด-19 ทางอินเทอร์เน็ต สื่อสังคมออนไลน์ร้อยละ 46.25

ตารางที่ 1 สภาพอนามัยสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในการป้องกันการแพร่เชื้อโรคโควิด 19 อำเภอเชียงคน จังหวัดเลย (n=20)

สภาพอนามัยสิ่งแวดล้อม	มี (ร้อยละ)
การทำความสะอาดเพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรค	
1. มีเจลล้างมือที่มีแอลกอฮอล์อย่างน้อยร้อยละ 70 ขึ้นไป ไว้ในบริเวณพื้นที่ส่วนกลาง จุดประชาสัมพันธ์ ประตูทางเข้า-ออก	20(100.00)
2. มีการระบายอากาศที่ดี มีการไหลเวียนของอากาศภายในอาคารดี ไม่เป็นแหล่งสะสมเชื้อแบคทีเรียและไวรัสได้	20(100.00)
3. ทำความสะอาดห้องพัก เตียงนอน โต๊ะ เก้าอี้ในห้องพักด้วยน้ำยาทำความสะอาด และน้ำยาฆ่าเชื้อโรค	20(100.00)
4. บริเวณส่วนกลาง (ที่จับประตูห้องน้ำ) ทำความสะอาดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรคในจุดสัมผัสร่วมอย่างน้อยทุก 2 ชั่วโมง	19(95.00)
5. อุปกรณ์และผ้าทั้งหมดล้างทำความสะอาดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ โดยเพิ่มความเข้มข้นของน้ำยาทำความสะอาด	18(90.00)
ความปลอดภัยของพนักงานผู้ปฏิบัติงานในโรงแรม	
1. มีการตรวจวัดอุณหภูมิพนักงานก่อนปฏิบัติงานทุกวันและมีการเว้นระยะห่างพื้นที่ของพนักงาน	20(100.00)
2. มีระบบการรายงานหัวหน้าหรือเจ้าของโรงแรม และปฏิบัติตามแนวทางด้านสาธารณสุขที่หน่วยงานกำหนดอย่างชัดเจน เมื่อพบพนักงานหรือผู้รับบริการมีอาการผิดปกติ เช่น มีไข้ ไอ จาม เจ็บคอ หายใจเหนื่อยหอบ	20(100.00)
3. ผู้ปฏิบัติงานทำความสะอาดและเก็บรวบรวมมูลฝอย สวมใส่ชุดปกปิดในขณะปฏิบัติงาน ได้แก่ เสื้อคลุมกันน้ำแขนยาว หรือเสื้อแขนยาว/ขาวยาว ผ้ายางกันเปื้อนปกคลุม ใช้ถุงมือยางหนา รองเท้าบูทพื้นยางหุ้มแข้ง หน้ากากอนามัย แวนป้องกันตาหรือกระจกกันใบหน้า	17(85.00)
สิ่งอำนวยความสะดวกในห้องพัก	
1. ห้องพักมีของใช้ส่วนตัวแยกเป็นการเฉพาะ	20(100.00)
2. จัดให้มีระยะห่างของเตียงนอนและที่วางของใช้ส่วนตัวของแต่ละบุคคล 1-2 เมตร	20(100.00)
3. ห้องพักมีการระบายอากาศที่ดี และมีการทำความสะอาดห้องพักทุกวัน	20(100.00)
สุขาภิบาลอาหารและน้ำดื่มที่ใช้	
1. ให้บริการน้ำดื่มอย่างเพียงพอเป็นภาชนะบรรจุขวดหรือน้ำดื่มในภาชนะปิดสนิทหรือมีอุปกรณ์สำหรับต้มน้ำ	20(100.00)
2. ให้บริการอาหารสำเร็จรูปที่พร้อมรับประทาน หรืออาหารบรรจุกล่องเฉพาะบุคคลโดยใช้ภาชนะและอุปกรณ์สัมผัสอาหารแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง	12(60.00)
3. ห้องอาหาร รับประทานอาหารแบบแยกเฉพาะบุคคล หรือเว้นระยะห่างระหว่างโต๊ะ 2 เมตรและเก้าอี้ไม่น้อยกว่า 1 เมตร	12(60.00)
4. ห้องครัวมีสถานที่เตรียม ปิ้ง ประกอบอาหารที่สะอาดถูกสุขลักษณะ	12(60.00)
5. ห้องครัวมีเครื่องดูดกลิ่นที่สามารถระบายอากาศได้ดี	12(60.00)
สุขลักษณะห้องอาบน้ำและห้องส้วม	
1. ห้องส้วมแบบนั่งราบ มีสายฉีดหรือกระดาษชำระ	20(100.00)
2. ระบบท่อและระบบเก็บกักอุจจาระหรือบ่อเกรอะอยู่ในสภาพใช้งานได้ดี ไม่แตก ไม่รั่วซึม	20(100.00)
3. ดูแลความสะอาดห้องส้วม ห้องอาบน้ำ โดยน้ำยาทำความสะอาดทุกวัน	20(100.00)
4. ห้องน้ำทุกห้องมีหน้าต่างหรือพัดลมดูดอากาศ	15(75.00)
การจัดการมูลฝอย	
1. บริเวณส่วนกลางที่ใช้ร่วมกัน มีภาชนะรองรับมูลฝอยที่มีฝาปิดอย่างเพียงพอ	18(90.00)
2. เก็บรวบรวมมูลฝอยจากห้องพักในแต่ละวัน นำไปทิ้งในที่พักมูลฝอยที่จัดไว้เฉพาะ	19(95.00)
3. ห้องพักมีภาชนะรองรับมูลฝอยทั่วไป มีฝาปิดมิดชิด พร้อมถุงรองรับความจุประมาณ 3 กิโลกรัม	17(85.00)
4. มีที่พักรวบรวมมูลฝอยระหว่างรอนำไปกำจัด มิดชิดป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรค อยู่บริเวณที่สะดวกต่อการเก็บขนไปกำจัด	19(95.00)

ความรู้ในการป้องกันโรคโควิด-19 พบว่า พนักงานผู้ปฏิบัติงานในโรงแรมทุกคน (ร้อยละ 100) ตอบถูกในเรื่อง โรคโควิด-19 เข้าสู่ร่างกายเฉพาะทาง "ปาก" โดยไวรัสเข้าไปแบ่งตัวในเซลล์ของเยื่อของระบบทางเดินหายใจ และการรักษาโรคโควิด-19 ทำได้เพียงการรักษาตามอาการเท่านั้น อย่างไรก็ตามยังมีพนักงานฯ ตอบผิดในเรื่องผู้ป่วยโรคโควิด-19 มีอาการใช้สูง

เฉียบพลัน ไอ และอาจมีอาการอื่นร่วมด้วย เช่น ปวดท้องอย่างรุนแรง มีจุดแดงเล็กๆ ตามผิวหนัง ร้อยละ 51.25 ในภาพรวมของความรู้ในการป้องกันโรคโควิด-19 ดังแสดงในตารางที่ 2 เมื่อแปลผลตามเกณฑ์ระดับความรู้ พบว่า พนักงานฯ มีความรู้ในการป้องกันโรคโควิด-19 ในระดับสูงร้อยละ 68.75 รองลงมาคือ ระดับปานกลางร้อยละ 31.25

เจตคติการป้องกันโรค	ค่าเฉลี่ย	SD
14. การดื่มฟ้าทะลายโจรทุกวันทำให้ป้องกันโรคโควิด-19 ได้	2.55	0.74
15. การรับวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ทำให้ร่างกายมีภูมิคุ้มกันต้านเชื้อโควิด-19 ได้	2.37	0.91
รวม	2.85	0.35

พฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด-19 พนักงานผู้ปฏิบัติงานในโรงแรมทุกคนปฏิบัติเป็นประจำ (คะแนนเฉลี่ย 3.00 ± 0.00 คะแนน) คือรับการตรวจวัดอุณหภูมิก่อนทำงานทุกครั้งและทำสัญลักษณ์ให้กับผู้ที่ผ่านการคัดกรอง ลงทะเบียนประวัติสุขภาพและประวัติการเดินทางของพนักงาน พนักงานให้บริการเฉพาะผู้รับบริการที่สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยเท่านั้น เสร็จงานแล้วล้างมือทุกครั้งภายหลังปฏิบัติงานและเมื่อปฏิบัติงานเสร็จในแต่ละวัน อาบน้ำและเปลี่ยนเสื้อผ้าทันที หากมีอาการไข้ ไอ จาม มีน้ำมูกหรือเหนื่อยหอบจะหยุดปฏิบัติงานและไปพบแพทย์ทันที สำหรับพฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด-19 ที่พนักงานส่วนใหญ่ปฏิบัติเป็นประจำ เช่น สังเกตอาการทางสุขภาพของผู้รับบริการ หากพบอาการผิดปกติจะแจ้งผู้จัดการโรงแรมรับทราบทันที (คะแนนเฉลี่ย 2.98 ± 0.16 คะแนน) หลีกเลี่ยงการรับเงินโดยการสัมผัสกับมือโดยตรง อาจสวมถุงมือหรือมีภาชนะสำหรับรับเงิน และทำความสะอาดที่รับเงิน

อย่างสม่ำเสมอ(คะแนนเฉลี่ย 2.96 ± 0.19 คะแนน) การเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลอย่างน้อย 1-2 เมตร (คะแนนเฉลี่ย 2.94 ± 0.24 คะแนน) สำหรับรายชื่อที่พนักงานปฏิบัติเป็นประจำเป็นส่วนน้อย เช่น ไม่ใช้ของใช้ร่วมกับผู้อื่นเช่น ผ้าเช็ดมือ แก้วน้ำ หลอดดูดน้ำ (คะแนนเฉลี่ย 2.69 ± 0.54 คะแนน) ในช่วงหนึ่งเดือนที่ผ่านมาหลีกเลี่ยงการเข้าไปในพื้นที่ที่มีคนหนาแน่น เช่น ห้างสรรพสินค้า ศูนย์อาหาร (คะแนนเฉลี่ย 2.65 ± 0.62 คะแนน) และรับประทานอาหารปรุงสุกใหม่เสมอ (คะแนนเฉลี่ย 2.58 ± 0.69 คะแนน) สำหรับรายชื่อที่พนักงานไม่เคยปฏิบัติ คือ การติดตามเผื่อระวังข้อมูลสถานการณ์การระบาดล่าสุดอย่างใกล้ชิด (คะแนนเฉลี่ย 1.86 ± 0.59 คะแนน) ดังแสดงในตารางที่ 4 เมื่อแปลผลตามเกณฑ์พฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด-19 พบว่า พนักงานทุกคนมีพฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด-19 ในระดับดี มีคะแนนเฉลี่ย 2.81 ± 0.30 คะแนน

ตารางที่ 4 พฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด-19 ของพนักงานผู้ปฏิบัติงานในโรงแรม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย (n=80)

พฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด-19	ค่าเฉลี่ย	SD
1. มีการตรวจวัดอุณหภูมิของพนักงานก่อนทำงานทุกครั้งและทำสัญลักษณ์ให้กับผู้ที่ผ่านการคัดกรอง	3.00	0.00
2. ลงทะเบียนประวัติสุขภาพ และประวัติการเดินทางของพนักงาน	3.00	0.00
3. ให้บริการเฉพาะผู้รับบริการที่สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยเท่านั้น	3.00	0.00
4. เสร็จงานแล้วล้างมือทุกครั้งภายหลังปฏิบัติงานและเมื่อปฏิบัติงานเสร็จในแต่ละวัน อาบน้ำและเปลี่ยนเสื้อผ้าทันที	3.00	0.00
5. หากมีอาการไข้ ไอ จาม มีน้ำมูกหรือเหนื่อยหอบจะหยุดปฏิบัติงานและไปพบแพทย์ทันที	3.00	0.00
6. สังเกตอาการทางสุขภาพของผู้รับบริการหากพบอาการผิดปกติจะแจ้งผู้จัดการโรงแรมรับทราบทันที	2.98	0.16
7. หลีกเลี่ยงการรับเงินโดยการสัมผัสกับมือโดยตรง อาจสวมถุงมือหรือมีภาชนะสำหรับรับเงิน และทำความสะอาดที่รับเงินอย่างสม่ำเสมอ	2.96	0.19
8. เมื่อไอ จาม ใช้กระดาษทิชชูปิดปากทุกครั้ง	2.95	0.22
9. เว้นระยะห่างระหว่างบุคคลอย่างน้อย 1-2 เมตร	2.94	0.24
10. ดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายสวมหน้ากากผ้า หรือหน้ากากอนามัย หรือสวมหน้ากากอนามัยพร้อม Face Shield ในขณะที่ปฏิบัติงาน	2.93	0.27
11. จัดให้มีทางเข้า-ออกทางเดียว สำหรับผู้รับบริการในกรณีที่มีทางเข้า-ออกหลายทางต้องมีจุดคัดกรองทุกเส้นทาง	2.91	0.28
12. ล้างมือด้วยเจลแอลกอฮอล์ความเข้มข้นอย่างน้อยร้อยละ 70 เมื่ออยู่ในบ้านเท่านั้น	2.86	0.35
13. เมื่อเจ็บป่วยมีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก เจ็บคอ จะไปพบแพทย์ทันที	2.81	0.45
14. ใช้ช้อนกลางของตัวเองในการรับประทานอาหาร	2.79	0.47
15. จัดพื้นที่รอคิวและระยะห่างระหว่างบุคคล 1-2 เมตร	2.75	0.44
16. ไม่ใช้ของใช้ร่วมกับผู้อื่นเช่น ผ้าเช็ดมือ แก้วน้ำ หลอดดูดน้ำ	2.69	0.54
17. ในช่วงหนึ่งเดือนที่ผ่านมาหลีกเลี่ยงการเข้าไปในพื้นที่ที่มีคนหนาแน่นเช่นห้างสรรพสินค้า ศูนย์อาหาร	2.65	0.62
18. รับประทานอาหารปรุงสุกใหม่เสมอ	2.58	0.69
19. ทำความสะอาดห้องพัก อย่างสม่ำเสมอและทำความสะอาดผิวสัมผัสร่วมที่จับประตูห้องน้ำ อย่างน้อยทุก 2 ชั่วโมง	2.56	0.50
20. มีการติดตามเผื่อระวังสถานการณ์ข้อมูลการระบาดล่าสุดอย่างใกล้ชิด	1.86	0.59

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ และพฤติกรรม
การป้องกันโรคโควิด-19 พบว่า ค่าเฉลี่ยภาพรวมความรู้ในการ
ป้องกันโรคโควิด-19 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง
กับเจตคติการป้องกันโรคโควิด-19 ($r=0.45$, $p=0.001$) และ
ความรู้ในการป้องกันโรคโควิด-19 มีความสัมพันธ์ทางบวกใน
ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ กับพฤติกรรมในการป้องกันโรคโควิด-19 ของพนักงานผู้ปฏิบัติงานในโรงแรม อำเภอเชียง
คาน จังหวัดเลย

ระดับสูงกับพฤติกรรมในการป้องกันโรคโควิด-19 ($r=0.76$, $p=0.001$) สำหรับเจตคติการป้องกันโรคโควิด-19 มีความสัมพันธ์
ทางบวกในระดับต่ำกับพฤติกรรมในการป้องกันโรคโควิด-19 ($r=0.35$, $p=0.001$) ดังแสดงในตารางที่ 5

พฤติกรรมในการป้องกันโรค COVID-19			
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r)	P - value	ระดับความสัมพันธ์
1. ความรู้	0.76	< 0.001	ระดับสูง
2. เจตคติ	0.35	0.001	ระดับต่ำ

4. อภิปรายผล

สภาพอนามัยสิ่งแวดล้อมของโรงแรมในการป้องกันการ
แพร่เชื้อโรคโควิด 19 อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย พบว่า ร้อย
ละ 60 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดในทุกด้าน เนื่องจากปี พ.ศ. 2563
อำเภอเชียงคานได้รับการรับรองให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน
โลก ส่งผลให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมส่วนใหญ่ปรับปรุง
สภาพอนามัยสิ่งแวดล้อม อาคารโรงแรมให้ผ่านเกณฑ์ตามที่
กระทรวงสาธารณสุขกำหนดไว้ สามารถเฝ้าระวังป้องกันการ
ระบาดของโรคโควิด-19 สร้างความมั่นใจด้านความปลอดภัยแก่
นักท่องเที่ยว ผู้รับบริการผ่าน Thai Stop Covid Plus แต่มี
โรงแรมเพียงส่วนน้อยที่ยังขาดความตระหนักด้านสุขาภิบาล
อาหารและน้ำดื่มมาใช้ ไม่แยกห้องครัวออกจากห้องให้บริการ
ลักษณะอื่นอย่างเป็นสัดส่วนชัดเจน การเว้นระยะห่างของโต๊ะ
เก้าอี้ การให้บริการอาหารสำเร็จรูปที่พร้อมรับประทาน หรือ
อาหารบรรจุกล่องเฉพาะบุคคลโดยใช้ภาชนะอุปกรณ์สัมผัส
อาหารแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง ทั้งนี้เทศบาลอำเภอเชียงคานและ/
หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดอบรมให้ความรู้แก่เจ้าของ
กิจการและพนักงานผู้ปฏิบัติงานในโรงแรมทุกแห่งเพิ่มขึ้นจาก
เดิมที่อบรมเฉพาะผู้สัมผัสอาหารในร้านจำหน่ายอาหาร รวมถึง
สุ่มตรวจตัวอย่างอาหารและน้ำดื่มทางแบคทีเรียในแหล่ง
ท่องเที่ยวเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความมั่นใจแก่
นักท่องเที่ยวว่าสามารถป้องกันการระบาดของโรคนี้และ
โรคติดต่ออื่นได้

พนักงานผู้ปฏิบัติงานในโรงแรม อำเภอเชียงคาน จังหวัด
เลย มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด-19 ในระดับสูงร้อยละ 68.75 เป็นผลมาจากการได้รับข้อมูลข่าวสารจากศูนย์
บริหารสถานการณ์โควิด-19 (ศบค.) โดยพนักงานโรงแรมทุกคน
มีความรู้ว่าโรคโควิด-19 เข้าสู่ร่างกายเฉพาะทาง "ปาก" โดย
ไวรัสเข้าไปแบ่งตัวในเซลล์ของเยื่อของระบบทางเดินหายใจ
การรักษาโรคโควิด-19 ทำได้เพียงการรักษาตามอาการเท่านั้น
รองลงมาคือ โรคโควิด-19 ติดต่อโดยการสัมผัสกับผู้ป่วย ผ่าน
ทางละอองเสมหะจากการไอ จาม น้ำมูก น้ำลายได้ร้อยละ 96.25 ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาความรู้ ทักษะ
และพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโควิด-19
ของประชาชนในเขตอำเภออุทุมพร จังหวัดสุพรรณบุรี⁽⁹⁾ ที่พบว่า

ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 ในระดับมาก (คะแนน
เฉลี่ย 9.44 ± 1.34 คะแนน) มีความรู้เกี่ยวกับอาการแสดงที่
สำคัญของโรคโควิด-19 ได้แก่ ไข้ อ่อนเพลีย ไอแห้ง ปวดเมื่อย
ตามตัว และมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 54.20) ทราบว่าอาการคัด
จมูก น้ำมูกไหลและจามเป็นอาการที่พบได้บ่อยในผู้ป่วยโรคโค
วิด-19 สำหรับอาการเหล่านี้แตกต่างจากไข้หวัด (ร้อยละ
98.70)

เจตคติการป้องกันโรคโควิด-19 ของพนักงานผู้ปฏิบัติงาน
ในโรงแรม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย พบว่า ในภาพรวม
พนักงานทุกคนมีเจตคติการป้องกันโรคโควิด-19 ในระดับสูง
เป็นผลจากการมีความเชื่อที่ได้รับข่าวจากสื่อออนไลน์ เช่น การ
กินยาฟ้าทะลายโจรสามารถป้องกันการป่วยโรคโควิด-19 ได้ ซึ่ง
ผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาความรู้ ทักษะ และ
พฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของ
ประชาชนในเขตอำเภออุทุมพร จังหวัดสุพรรณบุรี⁽⁹⁾ ที่พบว่า
ประชาชนมั่นใจว่าในที่สุดแล้วโรคโควิด-19 จะถูกควบคุมได้ร้อย
ละ 83.00 และเชื่อมั่นว่าประเทศไทยสามารถเอาชนะโรคโควิด-
19 ได้ในที่สุดร้อยละ 80.70 อาจเป็นเพราะ ศบค. ได้ให้ข้อมูล
ข่าวสารแก่ประชาชนครอบคลุมทุกด้านเป็นประจำทุกวัน การ
เน้นย้ำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่อการทำงานของทุกภาค
ส่วนที่มุ่งควบคุมการระบาดของโรคนี้ จึงส่งผลให้ประชาชนมี
เจตคติทางบวกต่อการป้องกันโรคระบาดนี้

พฤติกรรมในการป้องกันโรคโควิด-19 ของพนักงาน
ผู้ปฏิบัติงานในโรงแรม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย พบว่า ใน
ภาพรวมพนักงานทุกคนมีพฤติกรรมในการป้องกันโรคโควิด-19
อยู่ในระดับดี ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษา
ทักษะ และพฤติกรรมในการป้องกันโรคโควิด-19 ของประชาชนใน
ตำบลปทุม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา⁽¹⁰⁾ ที่พบว่า
พฤติกรรมในการป้องกันโรคโควิด-19 ของประชาชนอยู่ในระดับดีร้อย
ละ 72.40 พฤติกรรมที่ปฏิบัติเป็นประจำมากกว่าร้อยละ 70
ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ล้างมือด้วยสบู่หรือแอลกอฮอล์หลัง
สัมผัสบริเวณหรือสิ่งของที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อร้อยละ 90.80
เมื่อไอหรือจามหันหน้าออกจากผู้อื่นและใช้ผ้าหรือกระดาษปิด
ปากร้อยละ 77.90 สวมหน้ากากอนามัยหรือผ้า เมื่อออกจาก

บ้านร้อยละ 76.70 ตรวจวัดอุณหภูมิที่จุดคัดกรองร้อยละ 72.40 และเว้นระยะห่างทางสังคมร้อยละ 70.70 แต่พบการล้างมือที่ถูกต้องตามคำแนะนำของกระทรวงสาธารณสุขมีการปฏิบัติเป็นประจำเพียงร้อยละ 59.80

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ กับพฤติกรรม การป้องกันโรคโควิด-19 ของพนักงานผู้ปฏิบัติงานในโรงแรม อำเภอเชียงคน จังหวัดเลย พบว่า ความรู้ในการป้องกันโรค มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับเจตคติการป้องกันโรคโควิด-19 และความรู้ในการป้องกันโรค มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูงกับพฤติกรรมในการป้องกันโรคโควิด-19 แต่เจตคติการป้องกันโรค มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างต่ำกับพฤติกรรมในการป้องกันโรคโควิด-19 เนื่องมาจากพนักงานได้รับข้อมูลข่าวสารความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคโควิด-19 จากสื่อสังคมออนไลน์ตลอดเวลาและเป็นประจำ การมีความรู้ระดับสูงส่งผลให้มีเจตคติในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญัฐวรรณ คำแสน⁽⁹⁾ Zhong และคณะ⁽¹¹⁾ และ นาริมาห์ แวปูเตะ คันธมาทน์ กาญจนภูมิ และกัลยา ตันสกุล⁽¹²⁾ ที่พบว่า การเพิ่มความรู้เกี่ยวกับโควิด 19 จะส่งผลต่อเจตคติ และพฤติกรรมที่ดีในการป้องกันโรคโควิด 19 นอกจากนี้ความรู้ เจตคติและพฤติกรรมยังมีความสัมพันธ์ระดับสูงต่อการลดอุบัติการณ์ของโรคติดเชื้ออื่น การให้ความรู้และสิ่งกระตุ้นการรับข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสำคัญต่อการปรับเปลี่ยนเจตคติและพฤติกรรมในการป้องกันโรคติดต่อได้

5. สรุปผลการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าพบว่า ความรู้ เจตคติ ของพนักงานโรงแรมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมในการป้องกันโรคโควิด-19 และสภาพอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงแรมมีลักษณะที่ดี มีความพร้อมด้านอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์สิ่งของเครื่องใช้ ความปลอดภัยในการซักฟอก การจัดการน้ำเสีย ส้วมและสิ่งปฏิกูล การจัดการมูลฝอย แต่สำหรับด้านสุขาภิบาลอาหารและน้ำดื่ม น้ำใช้ เทศบาลอำเภอเชียงคน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินโครงการที่เน้นพนักงานผู้ปฏิบัติงานโรงแรมตระหนักถึงมาตรการด้านสุขาภิบาลอาหาร โดยเฉพาะผู้สัมผัสอาหารในสถานประกอบการโรงแรมและสถานประกอบการจำหน่ายอาหารควรผ่านการอบรมสุขาภิบาลอาหารและมีการอบรมแนวทางการปฏิบัติทุก 1 – 2 ปี เพื่อให้สามารถปฏิบัติตนในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-19 นี้ และโรคติดต่ออื่นได้ต่อไป

6. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณผู้ประกอบการและพนักงานผู้ปฏิบัติงานในโรงแรม อำเภอเชียงคน จังหวัดเลย ที่สละเวลาให้ข้อมูลสัมภาษณ์ และนำชมสถานที่ภายในอาคารโรงแรม จนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

7. เอกสารอ้างอิง

1. World Health Organization [Internet]. (2021). WHO-convened global study of origins of SARS-CoV-2: China Part. [cited 2021 August 18] Available From: <https://www.who.int/publications/i/item/who-convened-global-study-of-origins-of-sars-cov-2-china-part>.
2. กรมอนามัย. คำแนะนำการระบายอากาศเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) [อินเทอร์เน็ต]. [สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2564]. แหล่งข้อมูล: https://covid19.anamai.moph.go.th/web-upload/2xdccaa3d7f6ae30ba6ae1459eaf3dd66/m_document/6736/35234/file_download/73e5e3a500c252afc224d0b6085c59dd.pdf.
3. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. สถิติด้านการท่องเที่ยวปี 2564 [อินเทอร์เน็ต]. [สืบค้นเมื่อ 29 สิงหาคม 2564]. แหล่งข้อมูล: https://mots.go.th/more_news_new.php?cid=628.
4. องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษ เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน. อพท. เรียงยกระดับแหล่งท่องเที่ยวสู่มาตรฐานสากล [อินเทอร์เน็ต]. [สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2564]. แหล่งข้อมูล: <https://www.dasta.or.th/th/article/724>
5. พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547. ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 121, ตอนพิเศษ 70ก หน้า 12/12 (ลงวันที่ 30 ตุลาคม 2547).
6. Amazing Thailand Safety and Health Administration (SHA). รายการเกณฑ์ตรวจสอบเพื่อประเมินมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัยในสถานประกอบการประเภทประเภท โรงแรมและที่พัก สถานที่จัดการประชุม [อินเทอร์เน็ต]. [สืบค้นเมื่อ 26 ตุลาคม 2564]. แหล่งข้อมูล: <https://www.thailandsha.com/example/th/2.pdf>.
7. ชูใจ คูหารัตนไชย. สถิติเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสถิติประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร; 2542.
8. Wiersma W & Jurs SG. Research methods in education. Boston: Pearson; 2009.
9. ญัฐวรรณ คำแสน. ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของประชาชนในเขตอำเภออุ้มผาง จังหวัดสุพรรณบุรี. วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี 2564; 1(4):33-48.
10. ดรุณชนก พันธุ์สุมา และพงษ์สิทธิ์ บุญรักษา. ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมในการป้องกันโควิด 19 ของประชาชนในตำบลปฐุใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. ศรีนครินทร์เวชสาร 2564;36(5):579-604.
11. Zhong BL, Luo W, Li HM, Zhang QQ, Liu XG, Li WT, Li Y. Knowledge, attitudes, and practices towards COVID-19 among Chinese residents during the

rapid rise period of the COVID-19 outbreak: a quick online cross-sectional survey. Int J Biol Sci 2020;16(10):1745-52.

12. นารีมะห์ แวปูเตะ คันธมาพันธ์ กาญจนภูมิ และกัลยา ตันสกุล. พฤติกรรมการป้องกันโรคจากไวรัสโคโรนา 2019 ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. วารสารสภาการสาธารณสุขชุมชน 2021; 3(2):31-9.

